

DZIEJE NAJNOWSZE

KWARTALNIK

POŚWIĘCONY

HISTORII

XX WIEKU

2 – 1970

W numerze 2/1970 czasopisma „Dzieje Najnowsze” publikują swe artykuły m. in.:

Wiesława Toporowicz, dr, Zakład Historii Partii przy KC PZPR

Inessa Jaźborowska, doc. dr, Instytut Międzynarodowego Ruchu Robotniczego AN ZSRR, Moskwa

Walentyna Najdus, prof. dr, Instytut Historii PAN

Mieczysław Tanty, dr, Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego

Aleksy Deruga, prof. dr, Uniwersytet Warszawski

S. Falkowicz, M. Czernych, doc. dr, Instytut Słowianoznawstwa AN ZSRR, Moskwa

Hanna Jędruszczyk, dr, Instytut Historii PAN

Roman Wapiński, prof. dr, Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Gdańsk

Marian Marek Drozdowski, doc. dr, Instytut Historii PAN

E R R A T A

Str.	Wiersz od góry	Jest	Powinno być
3	2	WIESŁAW TOPORO- WICZ	WIESŁAWA TOPOROWICZ
24	żywa pag.	<i>Społeczeństwo i gospo- darka PRL</i>	<i>Wiesława Toporowicz</i>
123	” ”		<i>Polsko-radziecka współpraca kulturalna</i>
158	” ”		<i>X Zjazd Historyków</i>

Dzieje Najnowsze 2/1970

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

DZIEJE NAJNOWSZE

R o c z n i k I I

1 9 7 0

2



PANSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Jan Borkowski, Marian Marek Drozdowski, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Andrzej Garlicki, Tadeusz Jędruszczak, Piotr Łossowski, Marian Malinowski, Jan Molenda, Henryk Słabek, Witold Stankiewicz, Jerzy Janusz Terej, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

Adres redakcji

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31-02-61

Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Oddział w Łodzi 1970

Wydanie I. Nakład 739 + 121 egz. Ark. wyd. 23,25. Ark. druk. 16,5.
Papier druk. sat. kl. V. 70 g. 70x100. Oddano do składania w marcu 1970 r.
Podpisano do druku w październiku 1970 r. Druk ukończono w listopadzie 1970 r. Zam. nr 660/70. H-9. Cena zł 30.—

Prasowe Zakłady Graficzne
RSW „Prasa”
Łódź, ul. Żwirki 17

СОДЕРЖАНИЕ

Веслава Топорович — Ленин — Основоположник Коммунистического Интернационала	3
Инецца Яжборовска — Избранные проблемы марксистского учения в начале XX века	25
Валентина Найдус — Ленин и Плеханов в Международном Социалистическом Бюро (в свете материалов Секретариата МСБ)	43
Мечислав Танты — Ленинская концепция рабочего контроля	73
Алексы Деруга — Ленин и вопрос урегулирования отношений с Польшей на переломе 1918—1919 гг.	89
М. Черных, С. Фалькович — Польско-советское культурное сотрудничество в межвоенный период	105

*

Из исследований по истории Народной Польши

Ганна Ендрушак — Общество и экономика Народной Польши в 1944—1960 гг.	125
---	-----

*

Роман Вапиньски, Мариан Марек Дроздовски — Новейшая история на X Всеобщем съезде польских историков в Люблине	145
---	-----

Материалы и воспоминания

Янина Солтык — О судьбах оставленного в Польше Архива Владимира Ленина	175
Леонард Дубацки — Контакты Ленина с Поляками	181
Якуб Ганецки — Как Ленин возвращался в Россию? (Вступление и примечания Яна Собчака)	195

*

Заявление государственных мужей в связи с окончанием II мировой войны (Вступление Владимежа Т. Ковальского)	199
Заявление Комиссии историков Польши и Германской Демократической Республики по случаю 30-ой годовщины нападения гитлеровской Германии на Польшу	209
Гейнц Боберах — Письменное наследие государственной администрации вермахта и НСНРП за 1933—1945 гг.	211

Рецензионные статьи и рецензии

Ромуальд Война — Юбилейное издание воспоминаний о Ленине	227
Людвик Хасс — Польские издания сочинений Ленина в 1903—1939 гг.	233

*

F. Meinecke, <i>Ausgewählte Briefwechsel</i> — Мариан Генрик Серейски	241
Я. Красуски, <i>История Германского Рейха 1871—1935 гг.</i> — Генрик Верещицки	246
Полувековой путь — Анджей Гарлицки	251
С. Калябиньски, Ф. Тых, <i>Четвертое восстание или первая революция</i> — Галина Кепурска	255

In memoriam

Феликс Генрих Генцен (1914—1969)	259
--	-----

TABLE DES MATIÈRES

Wiesława Toporowicz — Lénine, créateur de l'Internationale communiste	3
Inessa Jazborowska — Parmi les problèmes de la pensée marxiste au début du XXe siècle	25
Walentyna Najdus — Lénine et Plekhanov au Bureau Socialiste International (à la lumière des matériaux du Secrétariat du B.S.I.)	43
Mieczysław Tanty — Conception léninienne du contrôle ouvrier	73
Aleksy Deruga — Une initiative de Lénine en vue de régulariser les rapports avec la Pologne en 1918—1919	89
S. Falkowicz, M. Czernych — La coopération culturelle soviéto-polonaise entre les deux guerres	105

*

Histoire de la Pologne Populaire

Hanna Jędruszczak — Le peuple et l'économie en Pologne Populaire au cours des années 1944—1960	125
--	-----

*

Roman Wapiński, Marian Marek Drozdowski — L'histoire récente au X Congrès national des historiens polonais à Lublin	145
---	-----

Matériaux et documents

Janina Sołtyk — Histoire des archives laissées en Pologne par Lénine	175
Leonard Dubacki — Les relations de Lénine avec les Polonais	181
Jakub Hanecki — Comment Lénine revenait en Russie (introduction et notes de Jan Sobczak)	195

*

Déclarations d'hommes d'Etat à l'occasion de la fin de la deuxième guerre mondiale (avec un préambule de Włodzimierz T. Kowalski)	199
Déclaration de la Commission des Historiens de Pologne et de la République Démocratique Allemande, à l'occasion du 30-ème anniversaire de l'agression hitlérienne contre la Pologne	209
Heinz Boberach — Archives de l'administration de la Wehrmacht et de N.S.D.A.P. des années 1933—1945	211

Comptes rendus

Romuald Wojna — Edition des relation sur Lénine	227
Ludwik Hass — Les éditions polonaises des oeuvres de Lénine pendant les années 1903—1939	233

*

F. Meinecke, Ausgewählte Briefwechsel — Marian Henryk Serejski	241
J. Krasuski, Histoire du Reich allemand 1871—1945 — Henryk Wereszycki	246
Un demi-siècle — Andrzej Garlicki	251
S. Kalabiński, F. Tych, Quatrième insurrection ou première révolution — Halina Kiepuska	255

In memoriam

Felix Heinrich Gentzen (1914—1969)	259
------------------------------------	-----

SPIS TREŚCI

Wiesława Toporowicz — Lenin — twórca Międzynarodówki Komunistycznej	3
Inessa Jazborowska — Niektóre problemy myśli marksistowskiej na początku XX wieku	25
Walentyna Najdus — Lenin i Plechanow w Międzynarodowym Biurze Socjalistycznym (w świetle materiałów Sekretariatu MBS)	43
Mieczysław Tanty — Leninowska koncepcja kontroli robotniczej	73
Aleksy Deruga — Inicjatywa Lenina w sprawie uregulowania stosunków z Polską na przełomie lat 1918/1919	89
S. Falkowicz, M. Czernych — Polsko-radziecka współpraca kulturalna w okresie międzywojennym	105

*

Z badań nad dziejami Polski Ludowej

Hanna Jędruszczak — Społeczeństwo i gospodarka Polski Ludowej w latach 1944—1960	125
--	-----

*

Roman Wapiński, Marian Marek Drozdowski — Historia najnowsza na X Powszechnym Zjeździe Historyków Polskich w Lublinie	145
---	-----

Materiały i wspomnienia

Janina Sołtyk — O losach pozostawionego w Polsce Archiwum Włodzimierza Lenina	175
Leonard Dubacki — Kontakty Lenina z Polakami	181
Jakub Hanecki — Jak Lenin wracał do Rosji? (z wstępem i przypisami Jana Sobczaka)	195

*

Oświadczenia mężów stanu w związku z zakończeniem II wojny światowej (z wstępem Włodzimierza T. Kowalskiego)	199
Oświadczenie Komisji Historyków Polski i Niemieckiej Republiki Demokratycznej z okazji 30 rocznicy napaści hitlerowskich Niemiec na Polskę	209
Heinz Boberach — Spuścizna pisemna administracji państwowej Wehrmachtu i NSDAP z lat 1933—1945	211

Artykuły recenzyjne i recenzje

Romuald Wojna — Jubileuszowe wydanie wspomnień o Leninie . . .	227
Ludwik Hass — Polskie edycje dzieł Lenina w latach 1903—1939 . . .	233

*

F. Meinecke, Ausgewählte Briefwechsel — Marian Henryk Serejski	241
J. Krasuski, Historia Rzeszy Niemieckiej 1871—1945 — Henryk Wereszycki	246
Droga przez półwiecze — Andrzej Garlicki	251
S. Kalabiński, F. Tych, Czwarte powstanie czy pierwsza rewolucja — Halina Kiepuska	255

In memoriam

Felix Heinrich Gentzen (1914—1969)	259
--	-----

DZIEJE NAJNOWSZE

Kwartalnik

Warunki prenumeraty

Cena prenumeraty krajowej:

półrocznie — 60,—
rocznie — 120,—

Prenumeraty przyjmowane są do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Prenumeratę na kraj dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe oraz listonosze.

Czytelnicy indywidualni mogą dokonywać wpłat również na konto PKO Nr 7-6-579 — Przedsiębiorstwo Upowszechniania Prasy i Książki „Ruch”, Łódź, ul. Kopernika 53.

Wszystkie instytucje państwowe i społeczne mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie za pośrednictwem Oddziałów i Delegatur „Ruch”. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od krajowej, przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO Nr 1-6-100024, tel. 20-46-88.

Egzemplarze zdezaktualizowane można nabyć w Przedsiębiorstwie Upowszechniania Prasy i Książki „Ruch”, Magazyn Zwrotów w Łodzi, ul. Zwirki 17, konto PKO Nr 7-6-579.

Bieżące oraz archiwalne numery można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN-Ossolineum-PWN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki oraz w księgarniach „Domu Książki”:

Księgarnie naukowe „DK”

Białystok, ul. Lipowa 43
Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 111/113
Katowice, ul. Warszawska 11
Koszalin, ul. Zwycięstwa 20
Kraków, ul. Podwale 6
Lublin, ul. Krakowskie Przedmieście 68
Łódź, ul. Piotrkowska 102a

Olsztyn, Plac Wolności 2/3
Opole, Rynek 19/20
Poznań, ul. Armii Czerwonej 69
Szczecin, ul. Jedności Narodowej 5
Toruń, Rynek Staromiejski 30
Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 7
Wrocław, ul. Kuźnicza 42